

Informácia

k novele zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov [Zákon č. 253/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony]

Zákonom č. 253/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „noveľa zákona“), **sa článkom III** mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 145/1995 Z. z.“) a **článkom VII** sa mení a dopĺňa zákon č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 479/2009 Z. z.“).

Zákon č. 253/2015 Z. z. nadobúda účinnosť 31. decembra 2015 okrem čl. I bodov 1 až 88 a 90 až 93 a čl. II až VIII, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2016.

Články I, II, IV až VI a článok VIII sa týkajú iných právnych predpisov, ktoré nie sú predmetom tejto informácie.

Cieľom je informovať o zmenách v zákone č. 145/1995 Z. z. a zákone č. 479/2009 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2016.

I. Zákon č. 145/1995 Z. z.

1. Oddiel Zaokrúhľovanie poplatku

V zákone č. 145/1995 Z. z. bolo do účinnosti novely zákona upravené zaokrúhľovanie, ak sa poplatok vypočítal percentuálnou sadzbou zo základu poplatku uvedeného v príslušnej položke sadzobníka. Tato úprava bola z § 5 ods. 3 vypustená a presunutá do § 6a.

Poznámka:

Položky sadzobníka, pri ktorých je poplatok ustanovený percentuálnou sadzbou sa netýkajú spoplatnených úkonov a konaní orgánov finančnej správy.

Zaokrúhľovanie správneho poplatku sa zavádza v novo zavedenom § 6a. Vypočítaný poplatok sa zaokrúhli, s presnosťou na eurocenty tak, že ak suma prevyšujúca celé číslo je

- a) menšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na celé euro nadol,
- b) rovná 50, poplatok sa nezaokrúhli,
- c) väčšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na pol eura nadol.

Takéto zaokrúhľovanie sa nepoužije, ak ide o prepočet z meny euro na cudziu menu a naopak (§ 7 ods. 9).

Zaokrúhľovanie poplatku sa vzťahuje aj na **poplatok znížený podľa § 6 ods. 2** zákona č. 145/1995 Z. z. Podľa § 6 ods. 2, ak sa úkony a konania vykonávajú na základe návrhu podaného elektronickými prostriedkami alebo podaní prostredníctvom integrovaného obslužného miesta, sadzba poplatku je 50% z poplatku určeného podľa sadzobníka, pričom poplatok sa znižuje najviac o 70 eur.

Príklad č.1:

Poplatník (daňový subjekt) podá elektronickými prostriedkami na daňový úrad návrh na delegovanie miestnej príslušnosti na správu dane na iného správcu dane podľa § 8 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vydanie rozhodnutia o delegovaní miestnej príslušnosti na správu dane podlieha správne poplatku podľa položky 143 písm. a) sadzobníka správnych poplatkov v sume 9,50 eura.

Návrh bol podaný elektronickými prostriedkami, preto sadzba poplatku podľa § 6 ods. 2 zákona č. 145/1995 Z. z. je 50% z poplatku určeného podľa sadzobníka. Vypočítaný poplatok je 50% zo sumy 9,50 eura, čo je suma 4,75 eura. Takto vypočítaný poplatok obsahuje sumu prevyšujúcu celé číslo, ktorá je väčšia ako 50. Podľa § 6a písm. c) sa vypočítaný poplatok zaokrúhli na sumu 4,50 eura. Poplatník daňovému úradu v uvedenom prípade zaplatí poplatok v sume 4,50 eura.

Príklad č.2:

Poplatník (daňový subjekt), podá elektronickými prostriedkami na colný úrad žiadosť o povolenie úľavy zo sankcie podľa § 157 daňového poriadku. Povolenie úľavy zo sankcie alebo odpustenie sankcie podlieha správne poplatku podľa položky 144 písm. c) sadzobníka správnych poplatkov v sume 16,50 eura.

Žiadosť bola podaná elektronickými prostriedkami, preto sadzba poplatku podľa § 6 ods. 2 zákona č. 145/1995 Z. z. je 50% z poplatku určeného podľa sadzobníka. Vypočítaný poplatok je 50% zo sumy 16,50 eura, čo je suma 8,25 eura. Takto vypočítaný poplatok obsahuje sumu prevyšujúcu celé číslo, ktorá je menšia ako 50. Podľa § 6a písm. a) sa vypočítaný poplatok zaokrúhli na sumu 8,00 eur. Poplatník colnému úradu v uvedenom prípade zaplatí poplatok v sume 8,00 eur.

2. Oddiel Platenie poplatkov

V nadväznosti na zrušenie kolkových známok sa novo upravuje znenie **§ 7 ods. 1**. Vypúšťa sa spôsob platenia poplatkov kolkovými známkami a zavádza sa nový spôsob platenia **platbou prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS)**.

Tak ako doteraz sa poplatky platia v hotovosti, platobnou kartou, poštovým poukazom alebo prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky. **V hotovosti, platobnou kartou alebo platbou prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS)**, sa poplatky platia prostredníctvom technického vybavenia právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu, ktorá je prevádzkovateľom systému (Slovenská pošta, a.s.) **len, ak má na to správny orgán (teda aj orgán finančnej správy) vytvorené podmienky**. V hotovosti sa môžu platiť poplatky ak v jednotlivom prípade poplatok neprevyšuje 300 eur. Orgány finančnej správy nemajú na tieto formy platenia vytvorené podmienky, s výnimkou Daňového úradu Bratislava, na ktorom je možné zaplatiť poplatok v hotovosti alebo platobnou kartou prostredníctvom kiosku.

Na orgánoch FS nie je umiestnené technické vybavenie Slovenskej pošty, a.s. (kiosky, SW pokladne), s výnimkou samoobslužného kiosku na DÚ Bratislava, ul. Ševčenkova 32. Poplatník však môže poplatok v hotovosti alebo platobnou kartou zaplatiť buď na vybraných kioskoch umiestnených na úradoch Ministerstva vnútra SR alebo na kioskoch iných správnych orgánov, s tým že orgánu FS predloží doklad o úhrade poplatku vydanom z kiosku.

Zoznam úradov MV SR s kioskami umiestnenými v blízkosti sídiel daňových a colných úradov je zverejnený na webovom sídle www.financnasprava.sk.

Ak je správny orgán zapojený do centrálného systému evidencie poplatkov (ďalej len „CSEP“), poplatky platené poštovým poukazom, prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky sa platia na účet prevádzkovateľa systému, ktorým je Slovenská pošta a.s. Orgány finančnej správy sú zapojené do CSEP od 18.2.2015, preto **poplatky platené poštovým poukazom, prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky sa platia na účet Slovenskej pošty a.s.**

Novelou zákona sa zavádza povinnosť poplatníka (**§7 ods. 6**) označiť platbu poplatku **identifikačnými údajmi**, ktorými sú **najmä číslo účtu a variabilný symbol**, ak mu správny orgán tieto údaje oznámi. Identifikačné údaje na označenie platby pre poplatníkov (najmä elektronicky komunikujúce daňové subjekty), ktorí chcú zaplatiť poplatok pri podaní podnetu na orgány FS poštovým poukazom, prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky na zberný podúčet Slovenskej pošty a.s., sú zverejnené na webovom sídle www.financnasprava.sk.

V ostatných prípadoch poplatok platia poplatníci na základe orgánom FS vygenerovaného predpisu z Modulu správy poplatkov, pričom od orgánu FS obdržia **platobný poukaz na zaplatenie poplatku**, v ktorom sú uvedené všetky identifikačné údaje pre príslušnú platbu poplatku.

Ďalej sa spresňuje v akej mene zastupiteľský úrad poplatok vyberá. Poplatky sa **vyberajú v eurách alebo v príslušnej mene štátu, v ktorom má zastupiteľský úrad, svoje sídlo**, prepočítané z meny euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci prvému kalendárnemu dňu v mesiaci, v ktorom sa poplatok vyberá alebo oznamuje jeho suma.

Mení sa poznámka k **odkazu 7aa**) na § 43 a 44 zákona č. 305/2013 Z. z., ktoré stanovujú podmienky vykonania úhrady prostredníctvom integrovaného obslužného miesta a úhrady prostredníctvom akreditovaného platiteľa. Ak je platba poplatku (**§ 7 ods. 10**), vykonaná prostredníctvom integrovaného obslužného miesta alebo akreditovaného platiteľa, považuje sa za uhradenú dňom doručenia zaručenej informácie o úhrade podľa osobitného predpisu, ktorým je § 43 a 44 zákona č. 305/2013 Z. z.

3. Oddiel Vrátene poplatku

Novelou zákona sa dopĺňa **§ 10 ods. 1** zákona č. 145/1995 Z. z. o povinnosť správneho orgánu rozhodovať o vrátení poplatku v plnej výške **aj na základe žiadosti poplatníka**. Správny orgán rozhodne o vrátení poplatku v plnej výške na základe žiadosti poplatníka v prípadoch, ak bol poplatok zaplatený bez toho, aby bol poplatník na to povinný. Správny orgán **z vlastného podnetu** vráti poplatok v plnej výške, ak sa nemohol vykonať úkon alebo uskutočniť konanie bez zavinenia poplatníka v lehote ustanovenej podľa osobitného predpisu.

Mení sa postup aj pri vrátení preplatku poplatku. **§ 10 ods. 2** zákona č. 145/1995 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2016 dopĺňa tak, že správny orgán bude rozhodovať o vrátení preplatku poplatku **len na základe žiadosti poplatníka**.

Sprehľadňuje sa postup vrátenia poplatku alebo preplatku poplatku (ďalej len „preplatok“) s ohľadom na to, či je správny orgán zapojený alebo nie je zapojený do CSEP (**§ 10 ods. 3**).

Zároveň sa dopĺňa, že odpis právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku je **správny orgán zapojený do CSEP** povinný odoslať prevádzkovateľovi systému **bez zbytočného odkladu**.

4. Oddiel Lehoty

Novelou zákona sa spresňujú a dopĺňajú lehoty na zaplatenie poplatku s ohľadom na zapojenie správnych orgánov do CSEP. Podľa novej úpravy ustanovenia § 12 ods. 1 lehota je zachovaná, ak v posledný deň lehoty

- sa poplatok zaplatí na pošte,
- sa poplatok zaplatí v hotovosti alebo platobnou kartou na správnom orgáne,
- poplatník predloží platné potvrdenie o úhrade poplatku z technického zariadenia prevádzkovateľa systému umiestneného na pošte,
- sa poplatok odpoíše z účtu poplatníka v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
- poplatník preukáže doručenie krátkej textovej správy (SMS) o úhrade poplatku.

Bez zmeny zostáva osobitná úprava zachovania lehoty na zaplatenie poplatku (§ 12 ods. 2), ak sa poplatok platí prostredníctvom integrovaného obslužného miesta alebo akreditovaného platiteľa. V týchto prípadoch je lehota zachovaná, ak je zaručená informácia o úhrade podľa osobitného predpisu doručená najneskôr v posledný deň lehoty. Doručenie zaručenej informácie o úhrade upravuje § 43 a § 44 zákona č. 305/2013 Z. z.

Tak ako doposiaľ, ak v § 12 ods. 1 nie je ustanovené inak, podľa § 12 ods. 3 platia o lehotách ustanovenia všeobecného predpisu o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov).

5. Oddiel Kontrola poplatkov

Rozširuje sa rozsah kontroly správnych poplatkov, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu **u orgánov zapojených do CSEP o kontrolu správnosti a úplnosti evidencie poplatkov** s účinnosťou od 1. januára 2016.

Uvedená zmena sa týka, kontrolnej činnosti Finančného riaditeľstva SR (§ 15 ods. 1) ako aj kontrolnej činnosti daňových úradov (§ 15 ods. 2).

U orgánov nezapojených do CSEP sa kontrola správnosti a úplnosti evidencie poplatkov (§ 15 ods. 1 a 2) vykonávala aj do účinnosti novely zákona. Rozsah kontroly u orgánov nezapojených do CSEP sa nemení.

6. Oddiel Evidencia poplatkov

V súvislosti so zapojením správnych orgánov do CSEP, doplnením **nového odseku 2 v § 15a** sa upravuje, v akom prípade správne orgány nebudú mať povinnosť archivovať potvrdenie o úhrade poplatku.

Správne orgány zapojené do CSEP účinnosťou od 1. januára 2016 nemusia archivovať potvrdenia o úhrade poplatku vydané technickým zariadením prevádzkovateľa systému (kiosk, SW pokladňa), v prípade ak informačný systém, ktorý správny orgán používa, umožní kontrolu poplatkov podľa § 15.

Zároveň sa doterajší **odsek 2** sa označuje ako **odsek 3**.

7. Oddiel Rozpočtové určenie výnosu poplatkov

V nadväznosti na zrušenie kolkových známok **sa v § 17 vypúšťa odsek 4**, ktorý ustanovoval, že poplatky platené kolkovými známkami sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

8. Oddiel Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016 - §19j

V prípade ak bol podnet na úkon alebo na konanie podaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015, poplatky sa platia a vyberajú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015.

Ak poplatník podá podnet na úkon alebo na konanie do 31. decembra 2015, a bude platiť poplatok 1. januára 2016 a neskôr, aj v prípade ak sa napr. zmení suma poplatku alebo oslobodenie od poplatku v sadzobníku správnych poplatkov, zaplatí poplatok podľa sadzobníka účinného do 31. decembra 2015.

Tak isto, ak bude správny orgán vyzývať poplatníka na zaplatenie poplatku po 1. januári 2016, v prípade ak sa to týka podnetu na úkon alebo na konanie podaného do 31. decembra 2015, vyzve poplatníka a vyberie poplatok podľa sadzobníka účinného do 31. decembra 2015.

Ak **odsek 2 prechodných ustanovení neustanovuje inak**, konania vo veciach poplatkov začaté a právoplatne neskončené do 31. decembra 2015, sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015.

Aj keď konania vo veciach poplatkov začali do 31. decembra 2015, podľa **§ 19j ods. 2 pri zaokrúhľovaní poplatku, označení platby poplatku a vrátení poplatku alebo preplatku** sa postupuje podľa novo upravených ustanovení **§ 6a, § 7 ods. 6 a § 10 ods. 3 v znení účinnom od 1. januára 2016**.

Príklad č. 3:

Poplatník (daňový subjekt) podá dňa 30.12.2015 elektronickými prostriedkami na daňový úrad žiadosť o predĺženie lehoty podľa § 28 daňového poriadku. Vydanie rozhodnutia o predĺžení lehoty podlieha správne poplatku podľa položky 143 písm. a) sadzobníka správnych poplatkov v sume 9,50 eura. Poplatník nezaplatil poplatok pri podaní žiadosti.

*Daňový úrad vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku dňa 5.1.2016. Návrh bol podaný elektronickými prostriedkami, preto sadzba poplatku podľa § 6 ods. 2 zákona č. 145/1995 Z. z. je 50% z poplatku určeného podľa sadzobníka. Vypočítaný poplatok je 50% zo sumy 9,50 eura, čo je suma 4,75 eura. S ohľadom na prechodné ustanovenia **§ 19j ods. 2** sa vypočítaný poplatok zaokrúhli podľa **§ 6a v znení účinnom od 1. januára 2016**.*

*Vypočítaný poplatok obsahuje sumu prevyšujúcu celé číslo, ktorá je väčšia ako 50. Podľa **§ 6a písm. c)** sa vypočítaný poplatok zaokrúhli na sumu 4,50 eura. Daňový úrad v uvedenom prípade vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku v sume 4,50 eura.*

9. Oddiel Sadzobník správnych poplatkov

V sadzobníku správnych poplatkov časti I. Všeobecná správa položke 2 v časti Oslobodenie sa mení oslobodenie od platenia poplatku z písm. b) na **písm. c)**. Podľa nového znenia oslobodenia od poplatkov vybraných podľa **písm. c)** tejto položky sú oslobodené osvetové strediská, hvezdárne, planetária, knižnice, múzeá, galérie a štátne divadlá. Podľa písm. c) sa vyberá poplatok za osvedčenie odpisu (fotokópie), výpisu alebo písomnej informácie z úradných kníh, úradných záznamov, registrov listín a zo spisov alebo súkromných spisov v úradnej úschove, za každú aj začatú stranu v sume 1,50 eura.

V sadzobníku správnych poplatkov časti I. Všeobecná správa **sa položka 2 dopĺňa písmenom n)**. Podľa novo zavedeného **písm. n)** poplatok sa platí za vyhotovenie fotokópie listiny, ktorá je súčasťou podania na začatie konania na správnom orgáne podľa osobitných predpisov^{8c)} za každé aj začaté dve strany ..... 0,50 eura.

Zároveň sa dopĺňa poznámka **k novo zavedenému odkazu 8c** napríklad na zákon č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.

Spoplatnenie podľa položky **2 písm. n)** prichádza do úvahy iba v tých prípadoch, ak poplatník (daňový subjekt) požiada správny orgán (orgán FS), na ktorý podáva podnet o vyhotovenie fotokópie listiny, ktorou sám disponuje a ktorá má byť súčasťou podania na začatie konania na správnom orgáne (orgáne FS) podľa osobitných predpisov. Nakoľko k **odkazu 8c** sú odkazy na osobitné predpisy uvedené príkladom, osobitným predpisom je aj zákon č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov prípadne ďalšie osobitné predpisy.

V sadzobníku správnych poplatkov časti VIII. Finančná správa a obchodná činnosť v **položke 143** sa mení znenie **písmena b)** a zároveň sa mení aj označenie odkazu **na 32 aa)**. V poznámke pod čiarou k odkazu 32aa) okrem pôvodného odkazu na zákon č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov je zavedený odkaz aj na zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Podľa nového znenia položky **143 písm. b)** poplatku podlieha vydanie potvrdenia **obcou alebo orgánom finančnej správy** podľa osobitného predpisu (zákona č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov) v sume .... 3 eurá.

Uvedená zmena sa **dotýka najmä vyberania poplatkov colnými úradmi**. Ak colný úrad po 1. januári 2016 vydá potvrdenie o vysporiadaní záväzkov voči colnému úradu iba za clo, t. j. pri vydávaní potvrdenia bude postupovať podľa zákona č. 71/1967 Zb., v takom prípade už vyberie poplatok podľa položky 143 písm. b) v sume 3 eurá a nie podľa položky 2 písm. a) sadzobníka v sume 1,50 eura. S ohľadom na prechodné ustanovenie **§ 19j ods. 1 uvedené sa uplatní v prípadoch, ak bol podnet (žiadosť o vydanie potvrdenia) podaný po 1. januári 2016**.

Ostatné zmeny a doplnenia sadzobníka sa nedotýkajú úkonov a konaní orgánov FS.

II. Zákon č. 479/2009 Z. z.

Zmeny a doplnenia v zákone č. 145/1995 Z. z., ktoré majú dopad na činnosti vykonávané daňovými úradmi v oblasti správnych poplatkov boli zároveň doplnené aj do zákona č. 479/2009 Z. z. (**Článkom VII zákona č. 253/2015 Z. z.**) Novelizovaná úprava kompetencií v **§ 5 ods. 3 písm. c)** zákona č. 479/2009 Z. z. v oblasti správnych poplatkov vyplýva aj z predchádzajúcich noviel zákona č. 145/1995 Z. z.

V zmysle novo upraveného znenia **§ 5 ods. 3 písm. c)** zákona č. 479/2009 Z. z. daňový úrad kontroluje platenie správnych poplatkov, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, vracia správne poplatky zaplatené cudzozemcom na hraničnom priechode Slovenskej republiky v cudzej mene, ukladá pokuty, vymáha správne poplatky a odvádza do štátneho rozpočtu celkovú sumu správnych poplatkov poukázanú inými správnyimi orgánmi.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
December 2015*